

355. Az egymásnak valóság kölcsönös öröme

Bevezetésül imádkozzuk a 153. számú. éneket:

*Ó add, Jézusom, nekem Szentséges Szívedet,
Amely oly végtelen mértékben szeretett.
Bűnös, fásult lelkemet hadd gyullassza lángra
Szerető szent Szívednek üdvözítő lángja!*

*Szíved édes szerelme lelkemnek harmatja,
Amely táplál, feléleszt és lelkem áthatja.
Szent szívednek szerelme: Bűnös lelkem napja,
Melytől lelkem világát, üdvösségét kapja!*

Az Istennel való eljegyzés imájában ma azt az örömet tanulmányozzuk, amelyet az isteni Vőlegény és a lélek-menyasszony egymás iránt él meg. A 279-es imaórától már néztük azt, hogy Isten és a lélek gyönyörűséget találják a másokban, de az még inkább az Istennel való együttlét imája, az Istennel való egyszerű egyesülés imája volt. Nem ez a magasabb fokozat, amely **az eljegyzés imája, amikor a lélek-menyasszony meg is éli azt, hogy ő Istennek lett teremtve.** Az isteni Vőlegény pedig egyre jobban részesíti teremtményét az Ő örömeiben, hiszen magának *teremtette az embert* (Ter 1, 27).

A földi életben is: – ahogyan a vőlegény és a menyasszony minél jobban előrehaladnak időben és ismeretben, és annál jobban örülnek egymásnak – így van ez az Istennel való eljegyzés imájának szakaszában is. Az idő a jegyeseknek dolgozik. **Az idő is Isten ajándéka. Minél többet vannak egymással a jegyesek, annál jobban megismerik egymást.** A lélek-menyasszony is egyre jobban megismeri isteni Vőlegényét. **Egy belső bizonyosság mélyül a lélek-menyasszony szívében, hiszen Isten tudja, hogy szereti az ő választottját. Az embernek kell erre egyre jobban ráéreznie, ebben egyre jobban beérlelődnie.**

A Zsoltáros mond ilyen vallomást: Isten ügyéért még *a várfalakon is áthatol* (vö. Zsolt 17, 30). A lélek-menyasszony is ilyen hősies nagy teljesítményre lesz egyre inkább képes. Semmi sem jelent akadályt a számára: „Érted és Veled, isteni jó Uram, *áthaladok még a várfalakon is!* Vagyis mindazt, ami elválasztana Tőled, azt túl akarom lépni, azon túl akarok haladni!” A mozgató-rugó – amely képesít erre, hogy önmagunkon túlhaladjunk, és a másiknak a lényébe behatoljunk – az öröm.

1. Először tehát most nézzük: **a lélek örül Istennek.** A Zsoltárossal együtt mondhatja: *Az Úrban örvend a szívünk, az Ő szent nevében remélünk* (Zsolt 32, 21; III. Pé. Ni. De. versus). A lélek-menyasszony egyre jobban **megéli: Nem önmagában él, nem önmagán van a nézése, hanem egyre inkább isteni Vőlegényén, Akiben örömet találja, Akinek örül.** Az eljegyzés állapota a földi életben is az örvendezés szakasza. Készítgetik a lelküket arra az örömré, amikor majd együtt lehetnek az új otthonukban. Addig pedig a másiknak való öröm kölcsönösségét élik meg: **Ő örül nekem, én örülök neki.** A lélek-menyasszony szívesen ismételteti Isteni Vőlegénye nevét; valahányszor ugyanis kimondja, mintegy jelenvalóvá konszekrálja isteni Vőlegényét. **Édes az isteni név kimondása. Ezzel az édességgel egyre inkább szeretne betöltődni a lélek-menyasszony.**

A Jézus név azt jelenti: Szabadító. A kiválasztott lélek itt, ebben az imaszakaszban már nemcsak azt éli meg, amit a tisztulás szakaszában, hogy Isten megszabadít a bűntől Egyszülött Fia által a Szent Szeretben, a Szentlélekben; hanem **a megszabadultság örömeivel töltődik be.** Meghatja a lelkét: Isten Fia fontosnak tartotta őt, a kicsiny teremtményt megszabadítani, magának megszerezni. **Jézus édes nevét újra meg újra kimondani: az örömet az ember szívében, egyre magasabbra szítja.**

Szent Ágoston püspök a zsoltárokról való fejtegetéseiben – amikor a 95. zsoltárt elemezi – így szól: „Ne álljunk ellene Krisztus első eljövételének, hogy ne féljünk a másodiktól!” (Ps, 95, 14: CCL 39, 1351 = IL. IV. 424). Krisztus a megtestesüléskor jött el hozzánk. A második eljövetele az a dicsőséges végső eljövétel lesz. Ahhoz, hogy azon az utolsó napon ne kelljen félünk az Ő elmarasztaló ítéletétől, hanem örvendhessünk hívó szavának: – „*Jöjjetek, Atyám áldottai!*” (Mt 25, 34) –, az kell, hogy egyre jobban engedjünk annak az irányulásnak, amellyel Ő eljött hozzánk első eljövetele alkalmával. Ő megígérte mennybe-menetelekor: „*Veletek maradok a világ végezetéig*” (Mt 28, 20). A lélek-menyasszonynak ez az öröme: „Eljött az én Jézusom, hogy majd magával ragadja a szívemet a mennyei otthonba.” **Nagyon fontos ez a készség, amellyel a lélek-menyasszony enged az isteni vonzásnak.** Kész arra, hogy az ő életében is egyre jobban jelenvalóvá legyen – talán mondhatjuk így: –, megtestesüljön a második isteni Személy, az isteni Vőlegény. **Minél inkább helyet ad az ember Istennek, annál inkább növekszik az ember szívében az az öröm, amellyel Isten akar eljönni hozzá. A két öröm egymás felé fordul.** Az egymásnak való kölcsönös öröm egyre magasabb lesz, egyre több az öröm a lélek-menyasszony szívében.

Ha a Zsoltáros azt mondta: *Az Urat kereső szívek örvendjenek!* (Zsolt 104, 3), akkor mennyivel inkább értékesebb ez az **Urat megtaláló szívekre, micsoda öröm tölti be** annak az embernek a szívét, aki megélheti: Isten ott van jelen az ő életében, kiválasztotta őt jegyeséül. Ez a magatartás már nem astensio mentis, tehát a lélek felemelkedése Istenhez, ahogyan az imádságot szoktuk meghatározni, hanem sokkal inkább astersio cordis, **a szív felemelkedése, a felfelé lángolása Istenhez.** Így érthető a Zsoltáros megállapítása: *Egész nap nevednek örvendeznek, mert igazságod felmagasztalja őket* (Zsolt 88, 17).

Egész nap örüvödni Istennek, ez a szüntelen imádság egy formája (vö. 1 Tessz 5, 17). Nem a szavak által egybekapcsolódás Istennel, hanem **a szív-szeretet lángolásának a belekapcsolódása Isten szeretetébe.** A két tűz, a két szeretet-lángolás egyre jobban együvé olvad. Itt ugyan most még azt látjuk, hogy a lélek örül Istennek, de azért az Úristen tevékenységét is tetten érhetjük. Az Ő igazsága, vagyis az Ő szentsége magasztalja fel az embert a föld mélységeiből a mennyország örömének a magasságába. **A menyasszony** mindig érzi a vőlegény vonzását, a lélek-menyasszony még inkább érzi, nemcsak hiszi, hanem **tapasztalja is, hogy isteni Vőlegénye felemeli őt,** egyre közelebb emeli **isteni szívéhez.** Ó, micsoda öröm ez, a lélek hogy tud örülni az isteni Vőlegénynek!

2. Az egymásnak valóság kölcsönös öröme imájában a második szakasz az, amikor **Isten örül a léleknek.** Előbb azt láttuk, hogy a lélek örül Istennek. A kölcsönösség egyre nyilvánvalóbb. Az isteni Vőlegény is megmutatja, kinyilatkoztatja az irányulását a választott menyasszonya felé. Már az Ószövetségben felfedte ezt a belső magatartásmódját. Mózes mondja: *Az Úrnak öröme telik benned, a te javadra..., ahogyan örömet lelte atyáidban, ha engedelmeskedsz az Úr, a te Istened szavának, és megtartod az ebben a Törvénykönyvben foglalt parancsokat és törvényeket, ha szíveddel mélyéből megtérsz az Úrhoz, a te Istenedhez* (MTörv 30, 9-10). **Isten örül az embernek!** Nyilván az Istennek való engedelmeség fokától függ, hogy Isten mennyire „tudja” kimutatni örömet. **Nem Istenen múlik ugyanis ez, hanem az ember befogadó készségén,** vagyis mennyire tiszta a lelke a parancsolatok megtartása által, az engedelmeség megélése által.

A gyermek is szívesen teljesíti szülei akaratát, mert tudja, hogy engedelmeségével örömet szerez nekik. **Az isteni Vőlegénynek is öröme telik abban a választott lélekben, aki készségesen engedelmeskedik** az Ő vonzásának, **az Ő hívó szavának.** Az ember ugyanis azzal tudja kimutatni szeretetét Isten iránt, ha megtartja Isten parancsait. *Abból tudjuk meg, hogy ismerjük Őt, ha megtartjuk parancsait* (1 Jn 2, 3).

Ahogyan a vőlegény árgus szemekkel nézi a menyasszonyt, hogy vajon igazán jó lesz-e ez nekem feleségnek, úgy *a szíveket és a veséket vizsgáló Isten* (Jel 2, 23) is ilyen átható tekintettel nézi az Ő választott menyasszonyát. Azt akarja, hogy *ne legyen rajta sem szeplő, sem ránc, sem egyéb efféle, hanem szent és szeplőtelen legyen!* (Ef 5, 27).

Minél inkább szent és szeplőtelen a lélek-menyasszony, tehát a bűn szeplője nélküli, Isten annál inkább örömét találja választottjában. Persze, hogy a választott lélek igyekszik mindent megtenni, hogy öröme szolgáljon ennek az isteni Vőlegénynek. Egész létét átjárja ez az irányulás, amellyel igyekszik kedvére lenni Istennek. Ez nagyon jó magatartásmód, mert az ember is örül, hiszen nincs lelkiismeret-furdalás, nincs a bűn elkövetése után jelentkező bánat, hanem a lélek boldog megnyugvása van. Az isteni Vőlegény szívében a lélek békét élvez, mert tudja, hogy isteni Ura örömét leli benne. Hogy mennyire objektív ez az öröm, nemcsak egy szubjektív elképzelés Isten részéről, Isten maga nyilatkoztatja ki népében, tehát *választottaiban kedvét találja az Úr* (Zsolt 149, 4). **Minél jobban megéli a lélek-menyasszony azt az örömet, amellyel Isten örül neki, amellyel kedvét találja benne, annál boldogabb.** Az idő, a hit az egymásnak való örvendezést műveli, bontakoztatja. A léleknek csak az a gondolata, hogy **az idő ólomlábakon cammog.** Szeretné sürgetni az időt.

3. Az egymásnak valóság kölcsönös öröme imaszakaszának harmadik részét így mondhatjuk: **A lélek szereti Istent.** Szívéből ünnepi ének árad, dalát a királynak zengi (vö. Zsolt 44, 2). Ez **a szívből fakadó ének a szeretet éneke.** Nem győzi dicsérni az isteni Vőlegényt a lélek-menyasszony. A 44. zsoltár felirata ugyan a király menyegzője címet viseli, de az Újszövetség ezt a Messiás-királyra alkalmazza. Ezért mondhatja: *Szebb vagy, mint akárki az emberek fiai közül, kedvesség ömlik el ajkadon, mert Istened örökre megáldott Téged... Trónod, Isten áll örökkön örökké, kormányzáscád az igazság jogara* (Zsolt 44, 3. 7). Itt tehát a második isteni Személy az, Akit az első isteni Személy, az Atyaisten örökre megáldott, Akit öröktől fogva örökké szül, és Akire rábízta az egész emberiségnek a kormányzását.

A lélek-menyasszony az isteni Vőlegény iránti szeretetét a Zsoltáros másik imájával is szüntelenül zengi. Így hangzik az éneke: *Áldom az Urat minden időben, dicséretét szüntelenül zengi ajkam. Lelkem az Urban dicsekszik, hallják meg a szelídek és örvendezzenek! Magasztaljátok az Urat velem együtt, dicsőítsük az Ő nevét mindnyájan!* (Zsolt 33, 1-4). A menyasszony nem győzi dicsérni vőlegénye szépségét. **A lélek-menyasszony sem tud betelni az isteni Vőlegény szépségével. Magasztalja Őt szüntelen. Áldja Őt minden időben.** A szüntelen imádságnak ez is egy megvalósulási formája.

Vajon kell-e még parancsolni a szeretetet, ahogyan az Ószövetségben Isten parancsolta: *Szeresd az Urat, hallgass a szavára, ragaszkodj Hozzá!* (MTörv 30, 20). **A lélek** ugyanis **itt már lángol a szeretettől.** Itt már tudja, hogy mi a dolga. Nem kell tanítgatni őt, mint egy kicsiny gyermeket: Ezt kell megtenned! *Szeresd Uradat, a Te Istenedet!* Az Istenbe felnőtt lélek-menyasszony már tudja, mit jelent Istent szeretni. Már tudja, hogy érdemes Hozzá ragaszkodnia, mert ezzel a hűségét bizonyítja. **A hűség** ugyanis nem más, mint **a megélt szeretet, a megvalósult önátadás.**

XVI. Benedek pápa mondta 2007. május 22-én: **Az Úrhoz tartozni annyi, mint lángolni a szeretettől. A lélek-menyasszony** tudja, hogy kihez tartozik. Ezért lángol a szívében a szeretet az isteni Vőlegény iránt. Ez a lángoló szeretet akkor is megvan benne, ha még testi szemeivel nem is látja azt az isteni Vőlegényt, Aki már közelít hozzá. De **a hitével már tudja, hogy jön, elindult hozzá. Lelki szemeivel már látja,** vagyis szemléli, amint közelít feléje. **Szíve szeretetével már Nála van,** hiszen egyre jobban megéli az egymásnak valóság kölcsönös örömét, mert **kölcsönösen gyönyörködhetnek, örülhetnek egymásban.** Valahányszor ajka Hozzá kiált, nyelve Őt szólítgatja, szíve máris magasztalja Őt (vö. Zsolt 85, 6-10). Ez az irányulás, amellyel a lélek szereti Istent, az a magatartás, amellyel az okos szüzek éjszaka vigiliálva várják a Vőlegényt (vö. Mt 25, 2). Ez valami magányosság, a szív boldog magánya, amellyel **a lélek már nem másra irányul, hanem csak az isteni Vőlegényre,** ahogyan ezt az isteni Vőlegény várja, igényli tőle: „Várj rám, mert már jövök!” – mondja neki Isten.

4. Itt térhetünk át az egymásnak valóság kölcsönös öröm imaszakaszának a negyedik lépcsőfokára: **Isten is szereti a lelket.** Tehát nemcsak az emberi lélek ágaskodik Isten felé, emeli fel szívét szeretettel a hozzá közelítő isteni Vőlegényhez, hanem Isten is egyre jobban kimutatja

szeretetét az isteni Völegény iránt. Izajás próféta mondja: *Amint az ifjú nőül veszi a leányt, úgy vesz magához a Te felépítőd* (Iz 62, 5). Amikor a lélek megéli ezt az isteni Szeretetet, amellyel Isten magához akarja venni őt, akkor csak fokozódik az öröm benne. Egyre szilárdabb az egymásnak valóság kölcsönös öröme. Egyre biztosabb az ember Istenben, mert Isten is – ha lehet így mondani: –egyre biztosabb az ember szeretetében, hiszen látja, hogy a választott lélek-menyasszony szüntelenül az Ő kedvére akar tenni. Az Ő tetszésére akar élni.

Szent Pál apostol a nagy misztériumot – tehát amellyel Isten szereti választott menyasszonyát – arra használja fel, hogy az asszony és a férje kapcsolata elé példaképnek állítja: *Az asszony engedelmeskedjék férjének, akárcsak az Úrnak, mert a férfi feje az asszonynak, mint Krisztus az egyháznak. Ő ugyanis testének megváltója. Amint tehát az egyház Krisztusnak van alárendelve, úgy az asszony is mindenben férjének* (Ef 5, 22-24). *Krisztus az egyháznak a feje. Az egyház Krisztusnak a teste. Annaira egy Krisztussal, mint ahogyan a test a lélekkel egységet alkot.*

A jól megfegyverzett test engedelmeskedik a lélek indításainak. Az emberi lélek pedig mindig az isteni Lélek, a Szentlélek indításait követi, mert az ember megtapasztalja, hogy Isten szereti a lelkét. Szereti őt. Ahogyan a férj a feleségnek, illetve a feleség a férjnek soha nem akar rosszat, mert szeretik egymást; úgy a lélek is boldogan megtapasztalja, hogy Isten szereti őt.

Az, hogy az egyház Krisztusnak van alárendelve, nem alárendeltséget jelent, mint ahogyan a férfi és a nő is a házasságban egymásnak egyenrangú, kölcsönös társai; hanem az odaadottságnak a jelzése. *Krisztus engedelmes lett értünk mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig* (Fil 2, 8). A lélek is engedelmeskedik Isten iránti szeretetből az isteni Völegénynek. Szent Pál ezt így fogalmazza meg: *Férfiak, szeressétek feleségeteket, amint Krisztus is szeretette az egyházat, és feláldozta magát érte!* (Ef 5, 25). Krisztus tehát szereti az egyházat. **Isten szereti az embert, a teljes önfeláldozásig** szeret bennünket. A kölcsönös egymásnak valóság azt igényli, hogy akkor az ember is a teljes önátadásig, az önfeláldozásig szeresse az isteni Völegényt!

Ahogyan a Lélek Völegénynek édes az isteni Völegény áldott nevét kimondani: „Jézus! Jézus!”, úgy édes ez a vallomás is, amellyel Jézusnak újra meg újra elmondja: „Szeretlek! Szeretlek!” **Valahányszor ugyanis ezt a szót megvallja, megélheti Istennek a vallomását is, amellyel Ő mondja választottjának: „Szeretlek! Szeretlek!” Minél többször mondják egymásnak ezt a szeretet-vallomást, annál nagyobb lesz bennük az egymásnak valóság kölcsönös öröme. Valami szótlán együtt-rezdülés, a szívek egysége járja át őket.** Eddig az isteni Völegény mondta: *Az ajtóban állok és zörgetek. Aki kinyit nekem, ahhoz bemegyek, vele étkezem, ő meg énvelem* (Jel 3, 20). Itt pedig az isteni Völegény éppen az egymásnak valóság örömeivel mondja: **„Én, a te Völegényed, kinyitom lelked ajtaját, bemegyek hozzád, veled étkezem, lakást veszek nálad Mennyei Atyámmal és a Szentlélekkel. Kinyilatkoztatom magamat neked.”**

Az egymásnak valóság öröme ezt az egymás felé való kitárulkozást műveli. Csakhogy a lélek-menyasszony egyre jobban megéli: Isten az, Aki cselekszik őbenne. Isten az, Aki kinyitja lelke ajtaját, hogy befogadhassa isteni Urát. **A lélek-menyasszony készségesen engedelmeskedik,** a szeretet engedelmisségét éli meg, nyújtja egész Istennek adott létét még jobban az isteni Völegénynek. **Az egymásnak valóság kölcsönös öröme igazán a mennyországban tejesedik ki. Ott ennek az örömmnek már nem lesz vége.** De az Istennel való eljegyzés imakegyelmét már itt a földön is megízlelheti a választott lélek. Itt már az egymásnak valóság kölcsönös öröme megélésekor fellobban benne a vágy: „Milyen jó lenne még növekedni a kölcsönös ismeretben, a szeretetben, az egymással levés örömeiben!” De ez már a következő imafokozat. Azonban szabad már most vágyódni erre a növekedésre, az egymásnak valóság kölcsönös örömeiben.

Befejezésül a 152. számú éneket imádkozzuk:

*Ó Jézus, emlékezni Rád, a szívnek szent örömet ad.
De minden méznél édesebb, szívünkben bírni Tégedet.*

*Nincs szó a földön kedvesebb, nincs dallam zengőbb, édesebb,
Gondolni szebbet nem lehet. Mint Jézus, édes szent neved.*